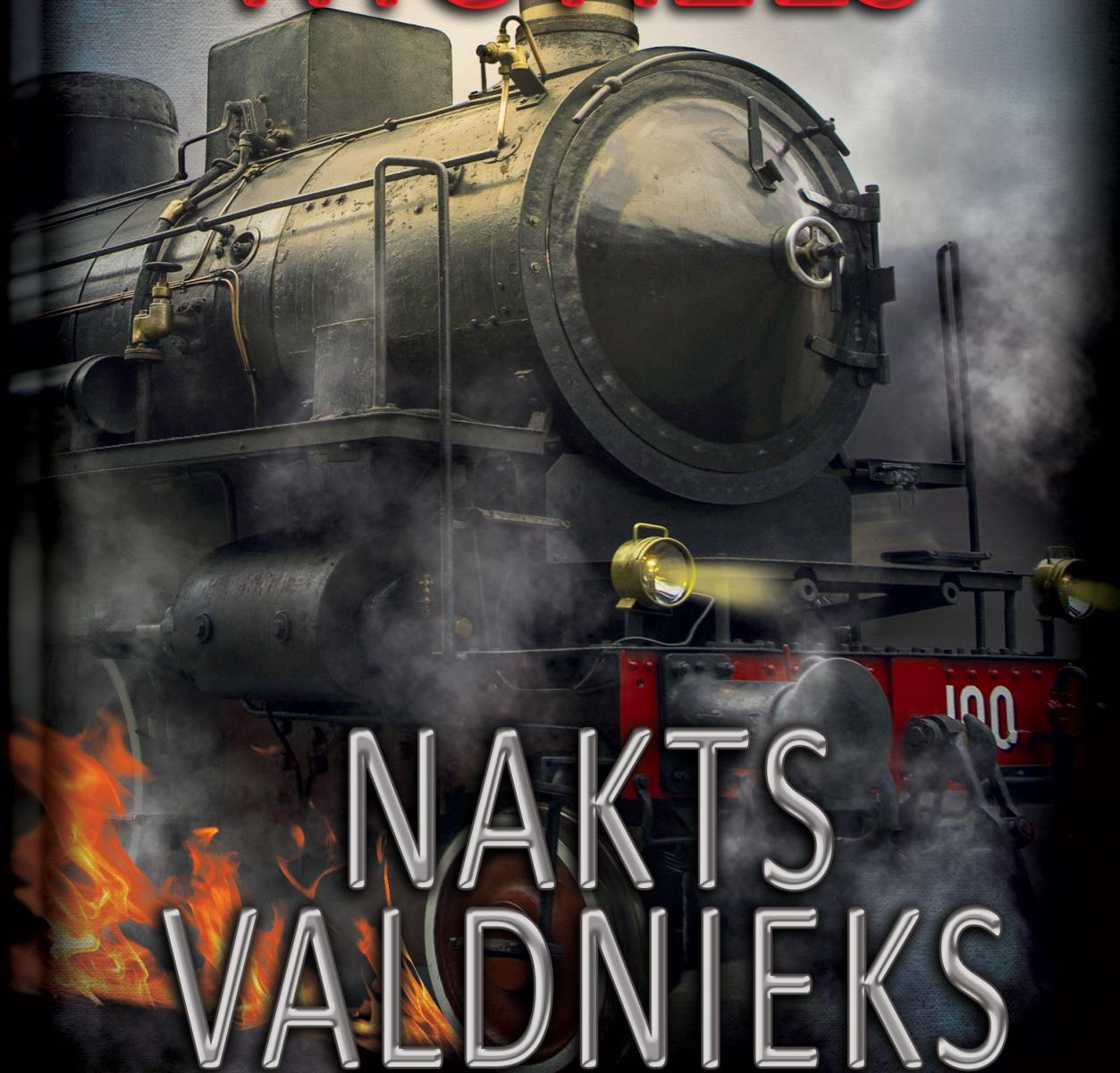

DEIVIDS MORELS

NAKTS VALDΝIEKS

LABĀKAIS VĒSTURISKAIS TRILLERIS 2017. GADĀ

Suspense Magazine

DEIVIDS
MORELS
NAKTS
VALDΝIEKS

DAVID
MORRELL

RULER OF
THE NIGHT

DEIVIDS
MORELS

NAKTS
VALDΝIEKS

KONTINENTS
RĪGA

**UDK 821.111(73)-31
Mo 531**

Copyright © 2016 by Morrell Enterprises, Inc.
This edition published by arrangement with
Little, Brown, and Company, New York, New York, USA.
All rights reserved.

Deivida Morela romāna "Nakts valdnieks"
publicēšanas tiesības pieder
"Apgādam "Kontinents""

No angļu valodas tulkojis Uldis Šēns
Vāka dizains Artūrs Zariņš
Vāka foto © Arcansel/Shutterstock

ISBN 978-9984-35-885-7

© Tulkojums latviešu valodā,
mākslinieciskais noformējums,
"Apgāds "Kontinents"", 2017

*ATKAL VELTU GREVELAM LINDOPAM UN ROBERTAM MORISONAM PAR
TO, KA BIJĀT CEĻVEŽI MANĀ CEĻOJUMĀ PA TOMASA DE KVINSJĀ
PASAULI, UN VĒSTURNIECEI DŽŪDITAI FLENDERSAI PAR TO, KA
IZVADĀJĀT MANI PA TUMŠAJĀM VIKTORIJAS LAIKA IELINĀM.*

IEVADS

JAUNA VEIDA NĀVE

Pat grūti aptvert, cik milzīga bija Britu impērija deviņpadsmitajā gadsimtā. Tā laika britu kartes iezīmē impērijai piederošās teritorijas visapkārt zemeslodei spilgti sarkanā krāsā – Kanāda, Bahamu salas, Bermudu salas, Gibraltārs, Kipra, liela tiesa Āfrikas, Indija, Birma, Mala-ja, Singapūra, Honkonga, Austrālijā, Jaunzēlande un tā jo-projām. Toreiz mēdza sacīt, ka Britu impērijā saule nekad nenoriet. Impērija aizņēma ceturto daļu planētas sauszemes, un to apdzīvoja trešdaļa zemeslodes – un tas pār-spēja gan Aleksandra iekarojumus, gan Senās Romas sapņus par īpašumiem.

Taču Britānija – nācija, kas valdīja pār šo milzeni, – bija salīdzinoši neliela. Pirmajā mirklī tas varētu šķist pārsteidzoši, tomēr šis pieticīgais lielums dāvāja manāmu priekšrocību pār apjomīgākām teritorijām, tādām kā Eiropa vai Amerikas Savienotās Valstis. Ierobežotā teritorijā idejas un izgudrojumi varēja izplatīties strauji, radot specīgu atspērienu impērijas izplatībai visā zemeslodē, un šīs spējas dramatiski pieauga pēc jaunā pasaules brīnuma izgudrošanas.

Attālums starp Liverpūles ostu un Mančestras fabrikām ir trīsdesmit piecas jūdzes. Mūsdienās šo ceļa posmu var

veikt kaut pusstundā. Turpretī deviņpadsmitā gadsimta sākumā izejmateriālus un gatavo produkciju varēja pārvadāt vienīgi ar ratiem un baržām. Gan viens, gan otrs transporta veids prasīja daudz spēka un laika, braucējus apgrūtināja ij bedrainie grants ceļi, ij šaurie, peldlīdzekļiem pilnie kanāli, un pat vislabākajos apstākļos ceļā aizritēja vesela diena, turpretim trakajā ziemas spelgonā aizkavēšanās varēja ilgt vairākas nedēļas.

Bet 1830. gadā tika izveidots kas pārsteidzošs – pirmā dzelzceļa līnija, kas stiepās no Liverpūles līdz Mančestrai. Šī dzelzceļa būve izmaksāja dārgi un bija tik eksperimentāla, ka daudzi finansisti uzskatīja to par izgāšanos, tomēr laika gaitā tās lietderība vairs netika apstrīdēta, un jau pēc mēneša tika izteikts priekšlikums izbūvēt Mančestras–Londonas līniju. Pēc desmit gadiem Angliju krustām šķērsām vagoja dzelzceļa līnijas teju divu tūkstošu jūdžu kopgarumā. Ap 1855. gadu – tikai pēc divdesmit pieciem gadiem – visus valsts nostūrus jau savienoja seši tūkstoši jūdžu garas dzelzceļa līnijas un tika plānotas aizvien jaunas.

Tagad materiālus, produkciju un ogles varēja pārvadāt tik ātri un izdevīgi, ka fabrikas auga kā sēnes pēc lietus, un pārsteidzoši strauji, dažu desmitu gadu laikā, Anglija kļuva par pirmo nāciju, kas pilnībā izmantoja industriālās revolūcijas iespējas, sasniedzot nepieredzētu varu pār pasaulli.

Tomass de Kvinsijs, bēdīgu slavu iemantojušais angļu deviņpadsmitā gadsimta literatūras spīdeklis, apraudāja šīs pārmaiņas. "Cilvēki ir tik aklas simpātijas pārņemti pret vilcieniem, ka pārvietojas pa ielām tecīniem," rakstīja Opija lie-totājs, "un nākamajā paaudzē jau metīsies rikšos." Savā nostalģijas apdvestajā esejā "Angļu pasta kariete" viņš daiļ-

runīgi cildināja zirgu vilkto transportu, ar kādu bija ceļojis jaunības gados. Viņam pilnīgi pietika ar kariešu sasniegto ātrumu – desmit jūdzes stundā. Viņš jutās vienots ar aina-vām, kuras varēja vērot, un apliecināja līdzcietību spēcīgajiem lopiņiem, kas vilka karieti ar pasažieriem. Tagad, kad vilcieni sasniedza neiedomājamu ātrumu – piecdesmit jūdžu stundā –, viņam šķita, ka "dzelzs caurules un tvaika katli ir atvienojuši cilvēka sirdi". Viņš atsauga atmiņā prie- cīgo satraukumu, ar kādu taures skaņas savulaik sveica karieti pasta stacijā, un skatītāju sajūsmu par zirgu pakavu sa- celto dārdoņu. "Pulcēdamies ap pasta karieti, vērotāji koncentrējās tikai uz vienu un atzina tikai vienu intereses cienīgu punktu. Turpretim drūzmai dzelzceļa stacijā nav vairāk vienotības kā ūdens plūsmai, un to intereses centru ir tikpat daudz, cik vilciema vagonu."

De Kvinsijs, kuru allaž saistīja varmācīgas nāves gadīju- mi, nekavējās atzīmēt, ka Liverpūles–Mančestras linijas pir- majā pastāvēšanas dienā politiķis, vārdā Haskinsons, bija izkāpis no vilciema, kad tas savā svinīgajā debijas reisa lai- kā apstājās, lai uzpildītu ūdeni tvaika katlā. Haskinsons vē- lējās atvainoties par nesenno strīdu toreizējam Anglijas premjerministram Velingtonas grāfam, kurš, nule pievārē- jis Napoleonu kaujā pie Vaterlo, bija kļuvis par vienu no cienītākajiem cilvēkiem valstī. Pagājies gar sliedēm, politi- ķis nonāca pie premjerministra vagona un paspieda valsts vadītājam roku, taču, pārņemts ar notiekošo, vien pēdējā mirkli pamanīja lokomotīvi, kas lielā ātrumā tuvojās pa bla- kus sliedēm

Vilciens, kurā sēdēja premjerministrs, sakustējās un uz- sāka gaitu. Haskinsons skrēja tam līdzi, satvēra durvju rokturi, taču durvis vērās uz ārpusi, un viņš pēkšni attapās ceļā

lokomotivei. Virietis brīdi palika karājamies durvīs, tad palaida rokturi valā, nokrita uz sliedēm un tika sabraukts.

Ziņa par Haskinsona baismo nāvi pāršalca valsti, padarīja viņu slavenu un vienlaikus vēstīja Anglijas un visas pasaules iedzīvotājiem par šo satriecošo izgudrojumu, šo jauno transporta līdzekli, par kuru vēl nesen nevarēja pat sapņot.

Taču dzelzceļš nesa arī jauna veida nāvi. Un, kā atklāja de Kvinsijs – slepkavību smalkās mākslas pārzinātājs –, vēl bija gaidāmi daudzi jauni nāves gadījumi.

"ŠĶIET, IK VAKARU NOLAIŽOS MILZU AIZĀS, BEZSAULES BEZDIBENOS
UN DZĪLĒS, DZIĻĀKĀS PAR DZĪLĒM, NO KURAM IJ NECERU VĒL
KĀDREIZ IZRAUTIES."

Tomass de Kvinsijs
"Angļu opija lietotāja grēksūdze"

"OPIJA LIETOTĀJS IR NAKTS VALDNIEKS."

Ralfs Valdo Emersons
vēstulē Tomasam de Kvinsijam

PIRMĀ NODAĻA

SLĒGTĀ KUPEJA

LONDONA

1855. gada 22. marta vakarā kāds džentlmenis nopietnu seju rūpīgi pētīja dokumentu, kura abas lapas bija izklātas uz viņa pamatīgā rakstāmgalda. Kungu sauca Denjels Hārkorts. Piecdesmit gadus vecais advokāts bija pilnīgs miesās – tādas bija sēdošā darba sekas. Pelēkie svārki un veste bija augstākā labuma un šuvuma. Zelta pulksteņķēde apliecināja cieņu, kādu baudīja laikrāža nēsātājs. Kvēlojošās ogles kamīnā centīgi kliedēja nesenā lietus sacelto miklo dzestrumu, tālab uguni iekurt pagaidām nebija nepieciešams. Pacēlis acis no dokumenta, Hārkorts klusībā izbaudīja uzvaras prieku.

– Vai jūs esat pilnīgi pārliecināts par šīm ziņām? Par māju Blūmsberi? Par visu?

Vīrietis, kas stāvēja otrpus rakstāmgaldam, valkāja izbalējušu daudz sliktākas kvalitātes virsmēteli. Raupjajā sejā ieziņējās rievas kā daždien cilvēkam, kas ilgstoši strādājis zem klajām debesīm visdažādākajos laika apstākļos.

– Es pats ievācu šīs ziņas, mister Hārkort. Patrulējot ielās – tā, kā es to daru jau desmito gadu –, ar laiku top zināms,

ko ir vērts iztaujāt. Avīžzēni, krustojumu slaucītāji, ūdens pārdevēji kebu stacijās – šī suga neko nepalaiž secen un apliecina teiktā patiesīgumu vien par sešpenu gabalu. Lābākais ielu mākslinieks Blūmsberi uzziņēja viņa seju. Es jums stāstu baltu patiesību.

Izņēmis no rakstāmgalda atvilktnes papīra lapiņu, Hārkorts paslidināja to apmeklētājam. Tad iemērca tintnīcā spalvu un sniedza viņam.

- Uzrakstiet savu vārdu.
- Bet jūs to jau zināt. Džons Seltrems.
- Tik un tā – uzrakstiet.
- Vai liekat manīt, ka es neprotu rakstīt? – apvaldīdams sašutumu, vaicāja Seltrems. Vai spriežat, ka Metropolitēna policija pieņem darbā konsteblus, kuri nemāk rakstīt?

Hārkorts novietoja blakus papīram zelta sovrinu.

- Izdabājiet man. Uzrakstiet savu vārdu.

Kārtīgi aplūkojis zelta monētu, Seltrems paklausīja un sāka skrapstināt ar metāla spalvu.

– Nu? Redzat? – viņš paziņoja, atdodams spalvu un papīra lapiņu.

– Šis nav tas pats rokraksts, kuru redzu jūsu dotajās la-pās, – Hārkorts ievēroja.

– Es teicu, ka protu rakstīt. Es neapgalvoju, ka rakstu gliti. Šo darbu paveica mana kundze. Viņa uzlika uz papīra to, ko nodiktēju. Nevienam citam es negrasījos uzticēties.

– Kā varu būt drošs, ka viņa nav uzrakstījusi to vēlreiz? Kā lai zinu, ka jūs nemēģināsiet pārdot šīs ziņas vīrietim, kuram sekojāt?

– Tas nebūtu visai prātīgi darīts, vai ne, mister Hārkort? No tādiem kā jūs es vēlos pastāvīgu darbu, nevis nepatikšanas.